

NOWY CZAS

KATOWICE

Mieleskiego nr. 8

Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:

Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

Krwawy zamach polityczny w Warszawie

Minister Pieracki raniony 3 strzałami zmarł w szpitalu

Zamachowiec zbiegł

Warszawa, 15. VI. (Tel. wł.)

Dzisiaj o godz. 4.30 popołudniu został dokonany zamach na ministra Spraw Wewnętrznych p. Bronisława Pierackiego.

Minister Pieracki, jak zwykle po urzędowaniu udał się na obiad do Klubu Towarzystwa przy ulicy Foksa 3. W chwili gdy minister wszedł do sieni, skąd prowadzi kilka schodów do drzwi klubu, podszedł doń zamachowiec i oddał 3 strzały z rewolweru. Jeden strzał przebił kapełusz Ministra. Minister Pieracki odwrócił się wówczas i w tym momencie padł drugi strzał. Pan Minister zachwiał się i padł a wtedy zamachowiec dał do leżącego trzeci strzał.

Na odgłos strzałów wybiegli stojący w klubie panowie i przez okno ujrzeli ucie-

kającego ulicą Foksa zamachowca. Biegający z rewolwerem w dłoni zamachowiec na widok policjanta na ulicy oddał doń strzał i również go zranił.

Ciężko rannego Ministra wniesiono do lokalu klubu i natychmiast zawezwano pogotowie lekarskie, które odwiozło go w

bardzo ciężkim stanie do szpitala Ujazdowski.

Warszawa, 15. VI. Tel. wł. Minister Pieracki zmarł w szpitalu o godz. 17.15 nie odzyskawszy przytomności.

Na miejsce wypadku przybyły władze śledcze i policyjne, które wdrożyły dochodzenia.

Warszawa, 15. VI. Tel. wł. Dzielnica, w której dokonano zamachu na śp. ministra Pierackiego, i w którą uciekał sprawca, została otoczona kordonem policji. Wszystkie przejścia zostały zamknięte, przechodnie zaś są legitymowani. Sprawca zamachu nie został dotąd ujęty.

Tragiczny wypadek księcia rumuńskiego

Padł z samolotem ciężko ranny na plażę wiślaną. 20-letnia towarzysząca księcia zabiła

Warszawa, 15. VI. Tel. wł. W dniu dzisiejszym około godz. 13 wydarzyła się na Bielaniech pod Warszawą katastrofa

lotnicza, w której zginęła p. Maria Karszo-Siedlecka, młoda i piękna kobieta, znana w sferach towarzyskich Warszawy.

Przed dwoma dniami na zaproszenie dyrektora departamentu aeronautycznego gen. Rayskiego przybył do Warszawy szef lotnictwa cywilnego Rumunii pułk, książę Cantacuzenow-Prezano. Zamieszkał on w hotelu „Bristol”, gdzie zatrzymał się również lotnik amerykański Gordon Moguncie wraz z swoją żoną, przybyły do Warszawy własnym samolotem.

Wczoraj po południu ks. Cantacuzenow-Prezano pożyczył od lotnika amerykańskiego jego samolotu i razem p. Karszo-Siedlecka udał się na przejażdżkę nad okolicami Warszawy. Gdy aparat znalazł się nad Bielaniech, z nieznanych przyczyn począł gwałtownie opadać i runął na plażę wiślaną, ulegając rozbiciu. Towarzysząca księciu p. Siedlecka poniosła śmierć na miejscu, zaś ks. Cantacuzenow doznał nadwyrężenia kręgosłupa oraz ogólnych ciężkich potłuczeń. W stanie bardzo ciężkim przewieziono go do szpitala św. Ducha, gdzie natychmiast dokonano operacji.

Już po operacji lotnik amerykański Gordon-Moguncie odwiedził ks. Cantacuzenow, który jest przytomny, nie mniej jednak stan jego jest poważny.

Handel produktami własnymi można prowadzić bez patentu

Ministerstwo Skarbu rozesało okólniki, w myśl których rolnicy i ogrodnicy sprzedający na targach własne produkty nie muszą wykupować świadectw handlowych o ile nie posiadają stałych stoisk. Sprzedaż może się odbywać bądź z wozów, bądź też z koszyków itp. i nie podlega opłacie podatku przemysłowego. Przepisy te są nader ważne i rolnicy oraz ogrodnicy winni się z nimi we własnym interesie dobrze zapoznać.

Do Czytelników!

Po krótkiej przerwie spowodowanej zmontowaniem drukarni na miejscu ukazujemy się spowrotem.

Jakkolwiek w tym krótkim czasie nie zdołaliśmy się jeszcze w zupełności urządzić, lecz ewentualne usterki zostaną w najbliższych dniach usunięte.

Liczymy, że przerwa jaka miała miejsce nie zmieni w niczym życzliwego stosunku naszych Czytelników do pisma, a niespodzianki przez nas przygotowywane wynagrodzą chwilę dotychczasowego oczekiwania.

WYDAWNICTWO „NOWY CZAS”

Plajta „Transportu”

W dniu wczorajszym odbyła się w Sądzie Grodzkim w Król. Hucie rozprawa w sprawie postępowania upadłościowego firmy „Transport” fabryka maszyn w W. Hajdukach. Firma ta, której właścicielem jest obywatel austriacki Rosenauer, od dnia 9 kwietnia pozostawała pod nadzorem sądowym. Zadłużenie firmy wynosi około 900 000 zł., z czego w Śląskim Banku Lu-

dowym 280 000 zł., w Banku Drezdeńskim 200 tysięcy zł., w „Górnośl. Handlu Żelaza” 115 000 zł.

Sąd zarządził postępowanie upadłościowe, zarządcą masy upadłościowej mianował Roberta Pogorzała, kupca z Król. Huty, dotychczasowego nadzorcę sądowego tej firmy.

—oOo—

Maszyny piekielne w Krakowie

ukraiński skład dynamitu wykryły władze przy likwidacji O. U. N.

Kraków, 15. VI. Tel. wł. W ciągu dnia dzisiejszego władze śledcze przesłuchiwały w dalszym ciągu aresztowanych wczoraj 30 bojówkarzy OUN. Wśród aresztowanych znajduje się referent propagandy komitetu wykonawczego OUN i jeden z członków tego komitetu.

Podczas przeprowadzonej rewizji wykryto wiele materiałów wybuchowych oraz petard. Zdekonspirowano także tajne laboratorium chemiczne, w którym preparowano bomby i maszyny piekielne.

Bojówkarze ukraińscy, dla których Małopolska Wschodnia stała się terenem niepewnym, przenieśli swą akcję do Krakowa, gdzie opracowywane były plany akcji sabotażowych, wykonywanych następnie w Małopolsce Wschodniej.

Tutejsza działalność ułatwiła im okoliczność, że w Krakowie nikt nie rozumie języka ukraińskiego. Nikt też się też nie spodziewał, że bojówkarze OUN posiadają w Krakowie swoją centralę.

Organizacja miała w Krakowie kilka zakonspirowanych lokali, których członkowie jej spotykali się z delegatami OUN. Przybywającymi ze Lwowa i wywożącymi z Krakowa materiały wybuchowe i propagandowe na teren Małopolski Wschodniej.

—oOo—

Wielobarwny dodatek dla dzieci „Moja Gazetka” ukaże się w niedzielę.

Skazany na 12 lat więzienia wyrwał się z rąk policjanta i zbiegł

Z Lublińca donoszą: Od dłuższego czasu grasował w powiecie lublińskim niebezpieczny włamywacz Bronisław Adamczyk, który z biegiem czasu stał się postrachem mieszkańców. Dopiero po dłuższych poszukiwaniach zdołała policja go przytrzymać i odstawić do więzienia.

W dniu wczorajszym wyznaczono w Sądzie Okręgowym rozprawę przeciwko

nemu, w wyniku której skazany został na 12 lat więzienia.

W chwili gdy policjant odprowadzał skazanego do więzienia, Adamczyk wyrwał się z rąk policjanta i zdołał zbiec.

Za zbiegiem zarządziło natychmiastowo pościg, który dotąd nie dał jednak żadnego rezultatu.

—oOo—

Krwawa zabawa w Wiśle znalazła epilog przed sądem

Z Cieszyna donoszą: We wrześniu ub. r. na zabawie w Wiśle w gospodzie Śliwki doszło do poważnej bójki, pomiędzy junakami z ODR a miejscowymi parobczakami, w rezultacie której 2-ch junaków zostało zabitych (Oksyna i Stebel) a 4-ch rannych. Sprawców zabójstwa w osobach tergo i Józefa Śliwki, policja aresztowała. W wyniku rozprawy w Sądzie Okręgowym na podstawie werdyktu Sądu przysięgłych Jerzy Śliwka został zwolniony, zaś Józef Śliwka skazany na rok więzienia. Odnośnie do Jerzego Śliwki,

Trybunał z sędzią okręgowym Garbusińskim jako przewodniczącym, uchylił werdykt drugiemu a Józefowi zatwierdził karę.

Redukcje urzędników

Dyrekcja Zakładów Hohenlohego zwróciła się do Komisarza Demobilizacyjnego z wnioskiem o zezwolenie na redukcję 20 urzędników. Również i Katowicka Spółka Akcyjna wniosła prośbę o redukcję 15 urzędników. Wnioski te motywowane są akcją oszczędnościową.

Przypadkowe wykrycie potwornej zbrodni. **MAZ UDUSIŁ ŻONĘ.**

Zazdrość zaprowadziła go za kratki.

Turka nad Stryjem, 16 czerwca. — Powracający z pracy robotnicy dokonali wczoraj strasznego odkrycia na błoniach Jabłonki Niżnej. Oto znaleźli oni w gestwinie obok jaru, przepływającego przez błonie, rozkładające się już zwłoki

jakiś młodej kobiety, które były przykryte liśćmi. Natychmiast zawiadomiono o tem policję, która wszczęła dochodzenia. Przybyła na miejsce komisja sądowo - lekarska z Turki stwierdziła, że ma się w tym wypadku do czynienia

z bestialstwem morderstwa. Kobieta została mianowicie przed kilkoma dniami ogłuszona przy pomocy tego narzędzia, a następnie uduszo-

na. Zamordowaną okazała się 30-letnia Maria Hatko, żona starszego od siebie o 22 lata gospodarza z Jabłonki.

W toku dochodzeń stwierdzono, że jeszcze przed około dziesięciu laty Michał Hatko poślubił swą żonę, która była bardzo biedna. Hatko, który kochał żonę, prześladował ją swą zazdrością, posadzając ją przy każdej sposobności,

że zdradza go z parobkami. Na tem tle dochodziło często między małżonkami do ostrych scysyj. Przed kilku dniami podczas takiej kłótni, która wybuchła w stodole, gospodarz zamordował swą żonę, a następnie jej zwłoki zaciągnął do jaru.

Potworne żonobójce, który przy-

nal się do popełnienia zbrodni, opisując szczegółowo cały jej przebieg, aresztowano.

Max Baer zwyciężył Carnere. Olbrzym włoski znokautowany.

Londyn, 16 czerwca. — W Madison Square Garden w Nowym Jorku odbył się wielki mecz bokserki o mistrzostwo świata w wadze ciężkiej pomiędzy mistrzem świata Włochem Carnere a Maxem Baerem. Po ciężkiej i zaciętej walce Max Baer w 11-ej rundzie

Możliwość zbytu towarów polskich w Argentynie.

Pewna firma argentyńska, posiadająca rozgałęzione stosunki handlowe i mająca 150 oddziałów, chciałaby nawiązać poważne stosunki handlowe z Polską. W pierwszym rzędzie chodziłoby o dostawy cukru, grzybów suszonych, likierów oraz szeregu innych artykułów spożywczych. Artykuły te byłyby początkowo importowane przez oddziały tej firmy w Urugwaju.

Wszystkie dzieci Gorgonowej są według prawa ślubnymi potomkami Erwina Gorgona.

Proces alimentacyjny Zaremby we Lwowie.

Lwów, 16 6. — W sądzie cywilnym odbyła się rozprawa przeciwko architekcie, Henrykowi Zarembie, pozwanemu o alimenty przez adw. dra Axera, występującego jako sędziwie ustanowiony opiekun w imieniu nieletniej Ewy Krystyny Ilicz, nazwanej „Kropelką“, urodzonej 20 września 1932 r.

Powodem skargi jest

odmowa Zaremby

placenia alimentów. W czasie rozprawy zastępca prawny Zaremby, adw. dr. Lemmel zaprzeczył jakoby jego klient był ojcem Kropelki i podkreślił, iż skarga alimentacyjna jest wogóle niedopuszczalna, albowiem Gorgonowa jest w dalszym ciągu

ślubną żoną Erwina Gorgona, a tem samem więc każde jej dziecko uchodzi za ślubnego potomka.

W odpowiedzi na to dr. Axer dowodził, iż Zaremba dwukrotnie w czasie procesu lwowskiego i krakowskiego

przyznał się,

iż w grudniu 1931 utrzymywał stosunki z Gorgonową, tem samem jest więc ojcem dziecka.

Pozatem oświadczył dr. Axer, iż sprawa uznania Kropelki

za dziecko nieślubne

zostanie w najbliższym czasie rozstrzygnięta przez sąd okr., do którego wpłynęło już w tej sprawie podanie.

W konkluzji dr. Axer prosił sąd o odroczenie rozprawy aż do czasu decyzji sądu Okr.

Sędzia przychylił się do tego wniosku i rozprawę odroczył.

Proces o alimenty dla Kropelki wzbudził żywe zainteresowanie. W

razie uznania dziecka przez sąd Okr. za dziecko nieślubne, skarga alimentacyjna przeciwko arch. Zarembie staje się aktualna.

Zakuty w kajdany bandyta POZBAWIŁ ŻYCIA POLICJANTA.

Sosnowiec, 16 czerwca. Pod wsia Niegodzice w pow. zawierciańskim niebezpieczny bandyta Piotr Storoń zamordował posterunkowego p. p. Marię na Kowalskiego z post. Wysoka.

Kowalski eskortował Storońa do aresztu w Wysokiej. W drodze, w niewyjaśnionych narazie okolicznościach, opryszek

zerwał kajdanki,

które miał na rękach, obezwładnił policjanta i, wyrwawszy mu rewolwer, kilku celnymi strzałami pozbawił życia.

Z trupa zerwał następnie pas i zbiegł

w niewiadomym kierunku.

Zwłoki policjanta znaleźli przechodnie w czwartek rano.

Zaalarmowana tem komenda powiatowa p. p. w Zawierciu zarządziła natychmiast obławę

na potwornego mordercę.

Nie jest wykluczone, że Storoń miał współników, którzy pomogli mu w jego zbrodni. Inaczej nie można sobie wytłumaczyć faktu, że opryszek, okuty w kajdanki, potrafił się ich pozbyć i zamordować eskortującego go policjanta.

Cofnięcie rozporządzenia o normalizacji zeszytów szkolnych

Warszawa, 16 czerwca. — Minister oświaty cofnął rozporządzenie o normalizacji zeszytów szkolnych.

W przyszłym więc roku młodzież szkół powszechnych będzie mogła nabywać

wszelkiego rodzaju zeszyty po dotychczasowych cenach rynkowych. Zapotrzebowanie zeszytów szkolnych wynosi w całym kraju około 50 milionów rocznie.

Wobec ustalonej w rozporządzeniu o normalizacji zeszytów ceny 10 groszy za zeszyt, społeczeństwo byłoby

obciążone nowym, wielkim wydatkiem w okresie kryzysu.

Cofnięcie rozporządzenia stanowi również niespodziankę dla Zjednoczenia producentów zeszytów pod firmą „Centro - Kajet”.

Proces morderców służącej potrwa 2 tygodnie.

Kraków, 16 czerwca. — Na drugi dzień zaczyna się w Krakowie sensacyjny proces sprawców okropnej zbrodni na ulicy Potockiego w Krakowie, o której wyczerpująco informowaliśmy naszych czytelników.

Bilety na rozprawę zostały już rozchwytywane. Procesowi, który potrwa około 2 tygodnie, będą się przysłuchiwać prawnicy i lekarze. Wszystkie większe dzienniki w Polsce wysyłają swych korespondentów.

Oskarżeni Bobrecki i Doniec są zrównoważeni i czekają spokojnie na rozprawę. Natomiast Schenkirzyk jest złamany psychicznie.

Dramatyczny przebieg miało jego wi-

czenie z matką, podczas którego rozpaczliwie płakał. Przy pożegnaniu prosił matkę, ażeby więcej nie przychodziła do więzienia i oszczędziła sobie i jejmu bólu. Współoskarżeni wystąpią w roli świadków.

Współobrony Deńca podjął się adwokat warszawski Hofmoki - Ostrowski, który będzie występował wspólnie z adw. krakowskim, drem Augustynkiem.

Ponieważ oskarżeni przyznają się do rabunku, ale zwalają wzajemnie na siebie zamordowanie służącej Garnarczyówny, obrońcy jednych oskarżonych, będą mimowoli oskarżycielami drugich.

znokautował Carnere i został uznany za nowego mistrza świata w wadze ciężkiej. Walka obfitowała w dramatyczne momenty, naogół jednak wykazała wyraźną przewagę Baera, którego zwycięstwo przyjęte zostało przez przeszło 200-tysięczne tłumy z nieopisanym entuzjazmem. Carnere był po swej klęsce całkowicie złamany.

NOWY MISTRZ ŚWIATA W BOKSIE.

MAX BAER
zwycięzca Carnery z narzeczoną.

SKRÓCENIE CZASU PRACY W HISPANII I CZECHOSŁOWACJI.

Minister pracy w Hiszpanii ogłosił, że Komisja mieszana przemysłu metalurgicznego wyraziła zgodę na zasadę 44-godzinnego tygodnia pracy. Skrócenie czasu pracy w przemyśle metalurgicznym nastąpi na terenie całej Hiszpanii, przyczem płace utrzymane będą w dotychczasowej wysokości.

Rząd czechosłowacki postanowił udzielić odpowiedzi pozytywnej na ankietę Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie w sprawie wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy. Odpowiedź swą rząd czechosłowacki uzależnia jedynie od podobnej decyzji innych europejskich państw przemysłowych.

Nowe metody regulowania ruchu w Londynie.

W Londynie wymalowano na skrzyżowaniach ulic specjalne znaki, które ulegają zatarciu, i są zdaleka widoczne. Przechodnie, którzy przechodzą przez ulicę w innych miejscach muszą płacić karę w wysokości 5 szylingów.

Posiedzenie Sejmu Śląskiego

Porządek obrad 43-go posiedzenia III. Sejmu Śląskiego, które odbędzie się dnia 18 czerwca 1934 r. o godz. 16 zawiera m. in. następujące punkty:

Sprawozdanie Komisji Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wniosku nagłego Śląskiej Rady Wojewódzkiej, zawierającego projekt ustawy dot. zmiany niektórych postanowień Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Sprawozdanie Komisji Administracyjno Samorządowej w sprawie wniosku Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierającego projekt ustawy o stosunkach służbowych śląskich funkcjonariuszów wojewódzkich.

Wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej zawierający projekt ustawy zmieniającej niektóre przepisy ustawy o mianowaniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych z dnia 30 lipca 1899 r. i wniosek Śląskiej Rady Wojewódzkiej dot. ustawy w sprawie umorzenia zaliczek uchwalonych przez Sejm Śląski na administrację kościelną.

—oOo—

Wykolejenie tramwaju

Ubiegłego popołudnia na ulicy Królhuckiej w Lipinach na zwrótnicy obok targowiska wskutek wadliwego funkcjonowania zwrótnicy wykoleił się wóz tramwajowy Nr. 218. Skutkiem wypadku nastąpiła krótka przerwa w ruchu. Przejazd ulicą natomiast nie był zatamowany. Pasażerowie na szczęście nie odnieśli żadnego szwanku.

Można tu mówić o prawdziwym szczęściu, bowiem wozy tramwajowe przypominają na większości linii swym wyglądem bardziej arkę Noego, niż środek komunikacyjny. Tramwaj poza to jest w niektórych wypadkach droższy od autobusów, które kursują daleko szybciej.

Nieporozumienia Ilkwiadowane pięścią

W swoim czasie doszło na tle porachunków osobistych do bójki pomiędzy Józefem Dylusem i Emanuelem Szafarczykiem z Nowej Wsi, w toku której Dylus ugodził tak silnie swego przeciwnika w twarz, że złamał mu szczękę. Przeszło 3 miesiące Szafarczyk leczył się w szpitalu. Sprawca zaś w dniu dzisiejszym odpowiadał przed Sądem Okręgowym w Katowicach. W wyniku rozprawy Dylus został skazany na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 3 lat. Ten sam sąd rozpatrywał sprawę przeciwko Karolowi Adamskiemu z Katowic, obwinionemu o to, że wygrażał niejakiemu Kurkowi zastrzeleniem. Sąd skazał Adamskiego na 2 tygodnie aresztu, z uwagi zaś na jego dotychczasową niekarnalność zawiesił mu wykonanie kary na przeciąg 2 lat.

Helluje w areszcie

Powracając ubiegłego wieczora do domu p. Jan Markiefka z Król. Huty (Ficka 12) będąc przyzwyczajony „łóżarty” poczał na korytarzu wyśpiewywać „Deutschland, Deutschland...” i wykrzykiwać „Heil Hitler!” a ponadto wyzywać lokatorów od pierofskich Polaków. Wobec powyższego zawiadła się na miejscu policja, która zabrała p. Markiefkę do aresztu, gdzie będzie się mógł dosyć wyhełkować.

Znak życia Głagli-Galińskiego

Nowy kanf w Siemianowicach

Głośny na Śląsku oszust Robert Głagla-Galiński, ukrywający się obecnie przed policją, dał znów znak „życia”.

Dnia 13 bm. przyszedł on mianowicie do hurtowni zboża Józefa Śmiatkeckiego w Siemianowicach (ul. Sobieskiego 42) i nabuwawszy kupca zdołał w podstępny sposób wyłudzić 20 ctn. owsa wartości

160 złotych. Galiński zabrał owies na furmankę i odjechał. Dopiero po jego odjeździe Śmiatkecki otrzymał informację, że Galiński jest oszustem, wobec czego niezwłocznie powiadomił policję.

W czasie pościgu zdołano furmankę zatrzymać i owies odebrać. Galiński natomiast ulotnił się bez śladu.

Pechowa ulica

Wczoraj wieczorem na ulicy Mikołowskiej w Katowicach Dominik Jurasz z Mikołowa jadąc z żoną motocyklem, zderzył się z rowerzystą Salomonem Maślowskim z Sosnowca. W karambolu wszyscy doznali lżejszych okaleczeń i przewieziono ich do szpitala miejskiego w Katowicach.

Przedpołudniem zaś również na ulicy Mikołowskiej w Katowicach samochód os. kierowany przez szofera Konrada Ochajskiego z Podlesia, pow. Pszczyna, przejeżdżając potrafił przechodzącego jeźdźnię woznicę, Jana Lubińskiego z Katowic (Karbowa 45), który skutkiem upadku doznał złamań nog i ręki.

go przewieziono do szpitala miejskiego w Katowicach, gdzie pozostał na kuracji. Nietrzeźwy szofer, który spowodował wypadek, zbiegł.

Niesumieny stolarz królhucki mógł rozbić szczęście rodzinne

Jeszcze w maju ub. r. mieszkaniec Król. Huty p. Franciszek Kozak, Kościelna 25 chcąc stworzyć sobie przytulne zacisze domowe, zwrócił się do mistrza stolarskiego Konrada Kościelskiego (3 Maja 40) i zamówił meble wpłacając jednocześnie zaliczkę w kwocie 245 zł.

Przez szereg miesięcy stolarz zwodził p. Kozaka, odraczając wykonanie mebli pod różnymi pretekstami.

Po roku czasu okazało się, że Kościelski warsztat w międzyczasie sprzedał, a pieniądze uzyskane z tej transakcji wraz z zaliczką p. Kozaka zwrócił na własne cele.

Strejk włoski w koksowni „Gothard”

Samowolna obniżka płac robotniczych — Wniosek o ukaranie dyrektora

Wczorajszego piątku robotników koksowni „Gothard” w Orzegowie należącej do Goduli S.A. spotkała przy wypłacie

zarobków przykra niespodzianka. Dyrekcja mianowicie obniżyła samowolnie płace od 13—21 procent.

Wyrodny brat maltretował swą siostrę

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach odpowiadał w dniu dzisiejszym Ewald Długajczyk z Zawodzia, który miał się w nieludzki sposób znęcać nad swoją 15-letnią siostrą Marią. Oskarżony po zgonie rodziców wraz z siostrą i młodszymi braćmi zajął po rodzicach mieszkanie. Prowadzeniem gospodarstwa zajęła się 14-letnia Maria, która bardzo dobrze wywiązywała się ze swego zadania. Gospodarowała jak mogła i mimo skromnej renty, którą otrzymywała po śmierci rodziców na utrzymanie pozostałych małoletnich dzieci, nie zabrakło w domu chleba i je-

dzenia. Jedynie oskarżony, który jest najstarszym, często maltretował ją, dusił i bił. Sąsiedzi, którzy często byli świadkami podobnych scen, donieśli ostatecznie o tem opiekunowi, który wystosował przeciwko niemu doniesienie do władz sądowych. Na dzisiejszej rozprawie oskarżony usiłował wykręcić się twierdzeniem, że siostra nie dbała na gospodarstwo domowe.

Zeznaniami świadków wykrył ten został jednak obalony a maltretowanej wystawiono jak najlepsze świadectwo.

W wyniku rozprawy sądowej sąd skazał oskarżonego na 6 miesięcy więzienia.

Bezczelny krok ten dyrekcji wywołał wśród robotników ogromne wzburzenie. Przeciwno samowoli dyrekcji zakładu robotnicy zaprezentowali strejk włoskim. Cała załoga licząca 240 osób porzuciła pracę i pozostała na terenie koksowni.

Zawiadomione o zatargu związki robotnicze podjęły energiczne kroki interwencyjne u inspektora pracy i komisarza demobilizacyjnego a ponadto zwrócono się do Starostwa w Świętochłowicach o pociągnięcie w trybie karno-administracyjnym do odpowiedzialności z art. 59 ustawy o wykroczeniach, dyrektora koksowni, za dokonaną dobrowolnie obniżkę zarobków.

—oOo—

Morderca Siemianowicki przed sądem

Przed Izbą Karną Sądu Okręgowego w Katowicach odbędzie się dnia 27 czerwca rozprawa sądowa przeciwko mordercy Rudolfowi Hartmanowi z Welnowca, który w bestialski sposób zamordował 30 czerwca ub. r. swoją narzeczoną Smykałównę, wrzucając jej zwłoki po dokonaniu mordzie do bieda-szybu. Rozprawa budzi olbrzymie zainteresowanie. Wstęp na salę rozpraw będzie ograniczony.

W objęciach śmierci

Ubiegłego popołudnia na torze kolejowym w Podlesiu rzuciła się pod pociąg towarowy, zderzając z Katowic do Tych, 21-letnia Marja Szczatkowa, mężatka z Podlesia i pod kołami pociągu poniosła śmierć na miejscu.

Zwłoki denatki przewieziono do miejscowej kostnicy. Powodem zamachu na życie były niesnaski rodzinne.

Tego samego dnia w południu w czasie kąpiei w stawie Józki Józefa w Panewniku utopił się 15-letni Gasiorek Jan z Król. Huty. Po upływie 40 minut topielca wydobyto z wody, lecz wszelkie środki przywrócenia go do życia, okazały się bezskuteczne. Zwłoki przewieziono do kostnicy w Panewniku.

Podejrzana furmanka wypełniona przemytem

Wczoraj przed południem na ul. 3-go Maja w Nowej Wsi zatrzymano furmankę powożoną przez Wiktora Majaka z Nowej Wsi, ul. Poniatowskiego 31, która wydała się podejrzaną. Po dokładnym zbadaniu furmanki znaleziono 3 worki pomarańcz, worek maki kokosowej i butelkę Maggi. Towar zajęto i wraz z doniesieniem przekazano Urzędowi Celnemu w Chebziu.

Niecodzienna rocznica

Nasz Czytelnik z Węzłowca, p. Teodor Lenard, obchodzi w dniu dzisiejszym wraz z swą żoną Franciszką 44 rocznicę ślubu. Obojga Jubilatów składa wydawnictwo nasze serdeczne życzenia.

RADJO

KATOWICE — Sobota, 16 czerwca 1934

6,30 „Kiedy ranne wstają zorze”, 6,35 do 7,25 Muzyka — płyty, w przerwach gimnastyka i Chwilka pań domu, 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, 12,03 Wiadomości meteorologiczne, 12,10 Koncert zespołu salonowego Niny Mańskiej, 13,05—14,20 Muzyka (płyty), w przerwach Wiadomości gospodarcze, 16,00 Koncert muzyki żydowskiej, 17,00 Słuchowisko dla dzieci i Skrzynka pocztowa, 18,00 Feljeton literacki, 18,15 Koncert kameralny Triu fortepianowego (Lwów), 18,45 Pogadankę pt. Przyroda polskiej wsi, 18,55 Rozmaitości, 19,00 Prof. Wilkosz: „Matematyka w radiu”, — 19,15 Muzyka lekka orkiestry P. R. z udziałem Mary Gabrielli — piosenki, 19,50 Wiadomości sportowe, 20,00 Koncert muzyki polskiej, 20,30 Odczyt w języku esperanto pt. „Lato w Polsce”, 20,40 Recital śpiewaczy Heleny Lipowskiej, 21,00 Trąbka i capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni, 21,12 Koncert muzyki lekkiej P. R. z udziałem Krukowskiego — piosenki i monologi, 22,00 Pogadanka, 22,15—4,00 Transmisja muzyki tanecznej, w przerwie Wiadomości meteorologiczne.

ZA DŁUGI żony mojej Matyldy Ucherek z d. Stieber nie odpowiadam. Franciszek Ucherek, Nowy Bytom, Dąbrowskiego 8.

Zelazna góra przyczyną wojny?

Słynny dziennikarz amerykański H. R. Knickerbocker, którego świetne reportaże znane są na całym świecie, podróżował ostatnio po Europie, gdzie szukał odpowiedzi na pytanie: Czy będzie nowa wojna w Europie. Rozmawiał z politykami i mężami stanu różnych państw, a z tego wszystkiego co widział i słyszał powstał obraz współczesnej sytuacji politycznej. Artykuł, który poniżej zamieszczamy, jest wyjątkiem z wyszłej niedawno jego książki:

W Eisenerz, alpejskiej wiosce w południowej Austrii leży górski masyw ważący około miljarde ton, spowoduje którego pewnego dnia może wybuchnąć wojna w Europie. W potoku promieni słonecznych błyszczy sześćdziesiąt potężnych schodów, wyciosanych w tej górze rudy żelaznej. Jedyną tego rodzaju na całym świecie.

W tej górze spoczywa 300 milionów ton owego materiału, z którego wyrabia się działa, tanki, maszyny samolotowe i wszystka inna broń. A tego właśnie chcą Niemcy.

Niemcy chcą posiadać Austrię; Włochy, Francja i jej sojusznicy nie chcą, aby Austrija dostała się do rąk niemieckich. Ten kraj jest ogniskiem najzacieśniej walczy w Europie, a Austrija jest jedynym miejscem na kontynencie, gdzie wojna mogłaby się rozpocząć.

Dużo przemawia za tem, dlaczego Niemcy chcą posiąść Austrię.

Przedewszystkiem: Adolf Hitler urodził się w Braunau nad Innem i nie ustanie, dokąd jego oczyżna, Austrija, nie stanie się częścią Trzeciej Rzeszy.

Potem prawdopodobnem jest, że wielka część Austriaków życzy sobie należeć do Trzeciej Rzeszy a połączenie to od razu powiększyłoby liczbę ludności Niemiec z sześćdziesięciupięciu na siedemdziesiąt dwamiliony, a armia niemiecka powiększyłaby się o dalszych dwanaście korpusów.

Wreszcie, jak tylko Niemcy opanowałyby Austrię, Czechosłowacja byłaby okrażona. Niemcy graniczyłyby bez pośrednio z Włochami i zaledwie 160 km. oddzielałoby Rzeszę od morza Adriatyckiego. Niemcy graniczyłyby z Węgrami i temsamem miałyby możność na cisku na Rumunję. Niemcy miałyby możność dostępu do Morza Czarnego a temsamem zyskałyby bramę na Wschód z jego rozległymi ziemiami, których ob szary wystarczyłyby do ziszczenia najodważniejszych niemieckich imperjalistycznych fantazji.

Następnie przez przyłączenie Austrii do Niemiec powiększony zostałby niemiecki rynek wewnętrzny, nastąpiłaby poprawa wewnętrznej sytuacji gospodarczej a temsamem odwrócona byłaby uwaga od stanu gospodarczego Rzeszy, który obecnie wciąż się pogarsza.

Byłaby to pierwsza zmiana terytorjalnych postanowień traktatów pokojowych, byłby to precedens do dalszych zmian, a sama rzeczywistość, że potem powstałby blok o 72 milionach hitlerowskich Niemców, wywieralaby większy wpływ i działałaby przyciągająco na resztę, na 8 milionów Niemców w Europie poza Rzeszą. Sen w Wszechniemieczach byłby bliski skutecznienia.

A wreszcie zelazna góra w Austrii znalazłaby się w granicach Niemiec.

Góra rudy żelaznej przytoczona jest jako ostatni powód, dla którego Niemcy domagają się przyłączenia Austrii, ale to wcale nie jest powód ostatni. Niemcy obecnie muszą dowozić dwie trzecie swego zapotrzebowania rudy żelaznej. Traktat wersalski pozbawił Niemcy dwóch trzecich ich zapasów rudy żelaznej. Kiedy Niemcom odebrano bogate w rudę wzgórza Alzacji i Lotaryngii oraz Luxemburga, a przynajmniej prześlciwo i Saary, Niemcy doznały największej straty o ile chodzi o ich zdolność bojową.

Podczas pokoju, jak wykazują statystyki z roku 1925, mogą Niemcy dowieść

potrzebowanie tak wielkie, jakie było w roku 1917, podczas wojny światowej. Niemcy mogą dowozić ze Szwecji, Hiszpanii i Algieru tyle, że mogą się dowozić nie przygotować na wszystko. Mogą na gromadzić wielkie zapasy rudy, co też obecnie przy długoterminowych umowach ze Szwecją czynią. Ale jak tylko dojdzie do wojny, Niemcy skazane byłyby na czerpanie zapasów rudy żelaznej znajdujących się w własnych granicach. Góra rudy żelaznej jest już własnością niemieckiego związku stalowego, ale Niemcy pragną posiadać ją w swych granicach.

Nie wszyscy turyści, zwiedzający Austrię gotowi są do obejrzenia zbliżka tego geograficznego czynnika międzyrodowej polityki. O godzinie 10 pociąg opuszcza Wiedeń i o godzinie 2 nad ranem jesteśmy w Leoben. Do brzasku można przespacerować we wspaniałym hotelu, będącym własnością Alpejskiego towarzystwa górniczego, dzisiejszej właścicielki góry żelaznej. Wczesnym rankiem jedzie mieszany pociąg, który wiezie sześciu górników jako podróżnych. W kierunku żelaznej góry. Pociąg jedzie w górę, wspinając się stromo. Punktualnie o godzinie 9 i pół jesteśmy na szczycie.

Rzymianie byli pierwszymi, którzy puścili się do tej góry żelaznej. Pracowali całe wieki, aby zyskać jedną tonę. Dziś wyrabia się maszyny wiertnicze, popędzane zgęszczonem powietrzem, a ich śruby wcinają się głęboko w górę. Sieć przewodów, jaką góra jest otoczona, roznosi zapalną iskrę jednocześnie do trzech set ognisk i z ogromną detonacją tony dynamitu rwą żelazne skały.

Przy takim tempie pracy wydobywa się tu dziennie 6,000 a może jeszcze więcej ton rudy, z których można wydobyc przeszło 50 proc. czystego żelaza. W najpomyślniejszym roku 1916 góra wydała 2,260,000 ton rudy. W roku 1933

produkcja zmniejszyła się na 270.000 ton.

Towarzystwo górnicze oczekuje, że w tym roku produkcja wyniesie będzie 400,000 ton, co równałoby się produkcji z 1932 r. Niemcy jednak potrzebują więcej żelaznej rudy, niż produkuje Alpejskie towarzystwo górnicze. W obecnym czasie sprzedaż do Niemiec znacznej jest utrudniona taryfami przewozowymi dla zagłębia Ruhry. A że Alpejskie towarzystwo potrzebuje niemieckiego koksu i wagony, które dowożą koks do góry rudy żelaznej, mogą w drodze powrotnej odwozić rudę do zagłębia Ruhry. To jest jedna z możliwości handlu pomiędzy Austrią a Niemcami podczas pokoju i z tego wywnioskować można, jakie byłyby to udogodnienia gospodarcze, gdyby działało się to w granicach jednego państwa.

Większe zainteresowanie wydajnością góry rudy żelaznej jest w Niemczech. Wydajność wprowadzić nie mogłaby pokrywać całego wojennego zapotrzebowania Rzeszy, ale przecież jej znaczna część 300 milionów ton rudy żelaznej w górę równa się mniej więcej jednej czwartej ogółu zapasów rudy, jakie pozostały w Niemczech po utracie francuskich terytoriów. A jakąż prostą grąca na powierzchni, gdzie może zmieścić się 10,000 ludzi, którzy prosto łopaty mogą odnosić rudę. Czegoś podobnego nie spotyka się w całej Europie. Jest zupełnie prawdopodobne, że do tychczasowa maksymalna produkcja 2,260,000 ton mogłaby być w razie potrzeby potrojona lub wynosić mogłaby cztery razy tyle, a to oznaczałoby, że góra żelaznej rudy mogłaby podczas wojny dostarczyć Niemcom aż pięćdziesiąt procent ich zapotrzebowania.

I w czasie kiedy Niemcy posiadali ziemie rudonośne, które obecnie należą do Francji, potrafili ocenić znaczenie

żelaznej góry. Wywnioskować to można z księgi gości. Księga gości kopalni rudy ukrywa na swych żółtych kartach historię i romantyzm. Nazwisko, które pierwsze wpisane zostało do księgi przed czterdziestoma laty, to nazwisko arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, austriackiego następcy tronu, którego zamordowanie w dwadzieścia lat po zwiedzeniu góry było sygnałem do wojny.

W r. 1916 wpisywali się do księgi niemieccy oficerowie, którzy przybyli do Eisenerzu, aby dozorować nad dostawą rudy dla głodnych wysokich pieców. Coraz częściej pojawiały się nazwiska urzędników niemieckiego ministerstwa wojny.

Po wojnie przybywa Camilo Castiglioni, wielki włoski wyzyskiwacz inflacji, co na ruinie walut zrobił olbrzymi majątek, który potem znowu stracił. Przez pewien czas góra była też jego własnością. Potem pojawia się nazwisko Hugona Stinesa, dla którego góra rudy żelaznej była dalszą pozycją w jego fantastycznym inwentarzu. Potem Zigmund mermann, komisarz Ligi Narodów dla Austrii, wreszcie Vögler, stalowy magnat niemiecki, którego związek stalowy kontrolujący Alpejskie towarzystwo górnicze, jest właściwym właścicielem góry rudonośnej. Wypusłka w księdze gości po wojnie świadczy o wstrząsie jaki nawiedził Europę. Pierwszymi gośćmi po wojnie, to trzy małe dzieci magnata Skody. Rodziny magnatów żelaznych mogą jeszcze pozwolić sobie na wycieczkę pod górę rudy żelaznej.

Czytelnik sam sobie wytworzy zdanie o tem wszystkim. Doidzie do przekonania, że Niemcy nie zrezygnowały z Austrii przedewszystkiem dlatego, że dla swego przemysłu wojennego potrzebuje góry żelaznej.

H. R. Knickerbocker.

NA FRONCIE AZJI.

Gra intryg i interesów.

Londyn, w czerwcu.

Korespondent londyńskiego „Daily Telegraph”, który zwiedzał niedawno kraj Nadmurski oraz okręg nadmorski, stwierdza, że Sowiety przeprowadzili prace fortyfikacyjne w wielkich rozmiarach na tej zagrożonej granicy zarówno od strony morza, jak i na pograniczu Mandżurji i Mongolji, przyczem do daje, że nie jest bynajmniej przesadą to wszystko, co się mówi i pisze o koncentracji sił zbrojnych w tych okolicach. Według korespondenta ZSRR, posiada zmasowanych i gotowych do akcji na tym froncie około 300,000 żołnierzy, 400 aeroplanów woj skowych, 300 tanków i odpowiednią artylerję.

W swojej dalekovidzącej polityce Kreml przygotowuje się nie od dzisiaj do ewentualnej rozprawy zbrojnej na froncie azjatyckim z przeciwnikiem, którym jest Japonia. A w przygotowaniach tych nie zaniedbuje również wzmocnienia i zachodniego skrzydła tego frontu — to jest pogranicza Turkiestanu Chińskiego, t. zw. Sinkien gu, gdzie się dokonywują obecnie bardzo cię kawe i znamienne przesunięcia, walki, rozgrywki o władzę i wpływy.

Turkiestan chiński, który graniczy z Afganistanem z Turkiestanem sowieckim, ogarnięty jest od dłuższego czasu płomieniem walk między ludnością chińską i wojskiem rządu centralnego nankińskiego a powstańcami oddziałami mahometańskich Tungu zów, Turków, Turkomanów, które pod wodzą generała Ma zajęły Kaszgar. Mahometańska ludność Sinkiangu oddawna już nie uznaje władzy Chin nad sobą, a teraz z inspiracji Japonji i przy jej pomocy wystąpiła do walki zbrojnej o niepodległość kraju. W Tokio istnieje komitet panislamski, który prowadzi energiczną propagandę na rzecz zjednoczenia wszystkich mahometan w Azji. Z

ramienia tego komitetu wysłany został do Sinkiangu pretendent do tronu w tym kraju książę turecki, podobno syn jednego z ostatnich sultanów. Książę ten, ciesząc się poparciem Japonji, miałby, rzecz prosta, odegrać,

Kalendarzyk polityczny

PARYŻ. Agencja Havasa podaje, iż plan podróży min. Barthou został nieco zmieniony. Mianowicie min. Barthou wracając z Belgradu do Paryża, przejedzie przez Włochy.

ANGORA. Szach perski wraz ze swem otoczeniem przybył dziś rano do Trapezundu, gdzie go powitał minister spraw zagr. i sekretarz prezydenta republiki. Dalszą swą podróż szach perski odbędzie na pokładzie krążownika.

LONDYN. Według informacji kół politycznych rząd oczekuje obecnie na rezultaty badań ekspertów ministerstwa skarbu, którzy przystąpili do rozważania propozycji zawartych w notcie amerykańskiej, podkreślając, że zarówno w Londynie, jak i w Waszyngtonie zdają sobie sprawę z trudności, jakie wiażą się z zapłatą długów w naturze.

LONDYN. Wstępne rozmowy anglo-amerykańskie w sprawach morskich rozpoczną się w dn. 19 bm. Na czele delegacji St. Zjedn. stać będzie Norman Davis. Rokowania angielsko-japońskie nie odbędą się prawdopodobnie przed końcem lipca, gdyż możliwem jest, że rząd japoński będzie musiał przysłać z Tokij rzeczoznawców morskich.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

w razie powodzenia akcji powstańczej tę samą rolę, co cesarz Pui w Mandżurji. Byłby, to manekin, którym dyrygowano z Tokio.

W planach ekspansji japońskiej leży zgrupowanie przy sobie i poddanie swoim wpływom jaknajwiększej liczby krajów i narodowości azjatyckich pod hasłem panazjatyckim. Dla urzeczywistnienia tych celów postuluje się Japonja zasadą „dziel i panuj” co stosuje przedewszystkiem do Chin, okrawając je ze wszystkich stron i — jak w danym wypadku — wyzyskując hasła niepodległościowe.

Turkiestan chiński i jego losy nie są jednak obojętne ani dla ZSRR, ani też dla Anglii, — która ze względu na Indie i na swoje stano wisko w świecie muzułmańskim nie może pozwolić na zdystansowanie jej przez Japonję. Dla ZSRR protektorat a la Mandżurja tuż pod bramami Turkiestanu sowieckiego jest również niepożądany, gdyż w razie konfliktu na obszarach Dalekiego Wschodu stworzą nowy front a właściwie przedłużenie stwarza syberyjskiego na południu — zachód. Również Anglja, która kontroluje Tybet stara się gwałtownie przeciwdziałać utrwaleniu tutaj Sinkiengu, wpływów japońskich i ze strony popiera ruch panmahometański, i stający — oczywiście — pod jej wpływ. Ruch ten wychodzi z Indji, gdzie mahometańskie są wyraźnie protegowani przez Anglików. Anglja w danym wypadku „przygląda się” zyczliwie akcji wojennej rządu nankińskiego przeciw buntownikom turkietański, gdyż jest to w jej interesie politycznym. Jeśli Nankin zwycięży generała Ma i wpły japońskie, Anglja i ZSRR będą mogły czuć bezpieczniejsze w tej dzielnicy. A ZS zostanie odciążona na tej granicy i zyska większą swobodę w grupowaniu sił i koncentrowaniu ich nad Amurem.

E. R

Tajniki niemieckich zbrojeń.

Masowa fabrykacja wszelkiego rodzaju materiałów wojennych.
Sensacyjne doniesienia szwajcarskiego dziennika.

Wielki dziennik szwajcarski „Journal des Nations” rozpoczął publikację niesłychanie sensacyjnych dokumentów dotyczących zbrojeń i przygotowań wojennych Niemiec. O sprawach tych wiele mówi się ostatnio w Europie, ale wszystkie dotychczasowe wersje nie opierały się na faktach, a raczej na donysach i pogłoskach: „Journal des Nations” drogą poufną zdołał uzyskać tak rewelacyjny materiał i autentyczne dokumenty, że publikacje jego wzbudziły we wszystkich państwach europejskich sąsiadujących z Niemcami, wrażenie piorunujące.

W ostatnich latach zaobserwowano w Niemczech wielki import metalurgii. W roku 1932 sprowadzono 19.000 tonn miedzi, w 1934 — 38.000 tonn. W roku 1933 sprowadzono 500 tonn niklu, w roku 1934 — 1700 tonn.

Cały ten import przeznaczony jest wyłącznie dla produkcji wojennej. Pierwsze miejsce w tej produkcji zajęły znów zakłady Kruppa, które w czasach republiki weimarskiej wyrobiły niemal wyłącznie lokomotywy i maszyny do pisania. Na strzelnicy w Meppen dokonano w tych dniach prób z nowymi, motoryzowanymi 42-centymetrowymi moździerzami, a na strzelnicy w Jutaborg — z motoryzowanymi, ciężkimi haubicami.

Krupp produkuje nowego typu pancerze, które dają absolutną gwarancję przeciwko pociskom. Ale dumą zakładów Kruppa jest nowa, olbrzymia „gruba Berta” — działo potężnych rozmiarów, które bije na odległość 400 kilometrów pociskami ważącymi po 120 pudłów.

Zakłady „towarzystwa „Reinmetall” w Düsseldorfie produkują obecnie nowe typy karabinów maszynowych. Naboje nie są umieszczane na taśmie, jak w dotychczasowych kulomiotach, lecz wsypywane są do specjalnego magazynu, który automatycznie wsuwa je do lufy. Te karabiny maszynowe wyrzucają 600 pocisków w ciągu minuty na odległość 2 kilometrów.

W tych samych zakładach budowane są obecnie specjalne armaty zenitowe, przeciwko samolotom. Każde działko posiada pięć obracających się luf. Strzela ono z fantastyczną wprost szybkością — 100 pocisków na minutę.

Fabryki samochodowe w Brunswiku „Buissing” produkują obecnie czołgi seriami, jak samochody. Czołgi buduje masowo również firma Linke-Hofmann w Wrocławiu. Zakłady Loewe pod Berlinem fabrykują długie, metalowe cylindry, które odwołane są w niewiadomym kierunku. Są to lufy do armat przeciw samolotowych.

Zakłady Siemens’a i A.E.G. pracują na trzy zmiany po 8 godzin, fabrykując w przyspieszonym tempie sprzęt wojenny. W takim samym tempie pracują zakłady Prietlera pod Lipskiem, które fabrykują maszyny do wyrobu pocisków 77.105 i 150 milimetrowych.

Łodzie podwodne, które buduje się w Kiel, są jakdyby podwodnymi krążownikami. Mają one, 5000 tonn pojemności. Aby skryć się pod wodą wystarczy im 15 sekund, by podnieść się na powierzchnię — 20 sekund. Te podwodne łodzie zaopatrzone są w ciężkie artylerię i automatyczne przyrządy do miotania min. Miny w tych łodziach poruszają się z szybkością 1000 klm. na godzinę, na przestrzeni 14 klm..

W niemieckim urzędzie patentowym w ciągu ostatniego roku zarejestrowano 380 patentów, odnoszących się do konstrukcji min, wyrzucanych przez łodzie podwodne.

Szczególne uwagę zwrócona jest na przemysł chemiczny. W Aachen zbudowano specjalną fabrykę, do której przeniesiona zostanie cała produkcja gazów z Ludwigshafen. Cała fabryka zbudowana jest pod ziemią. Robotników angażuje się tylko spośród najbardziej pewnych członków Partii narodowo-socjalistycznej.

Zakłady Zeissa w Jenie zbudowały

aparat celowniczy przeciw samolotom. Aparaty te wyrabiane będą obecnie seriami. Polegają one na tym, że samolot, który dostanie się w orbitę aparatu, już nie może wymknąć się ze strefy ostrzału.

Niemcy czynią również wielkie zamówienia zagranicą. Szwedzkie zakłady broni w Bofor i Landskrona otrzymały od Kruppa zamówienia. Szereg zamówień otrzymały również fabryki w Holandji i Szwajcarii, które produkują przeznaczone dla odparcia ataków czołgów.

Amerykańskie zakłady „United Air Kraft”, które otworzyły w Berlinie oddział, budują obecnie 200 samolotów.

W zakładach Heinkla buduje się „samoloty-błyskawice”, które robią 300 klm. na godzinę i posiadają specjalne urządzenia dla karabinów maszynowych.

„I. G. Farbenindustrie” produkuje nowy gaz, pod nazwą „Zielonego krzyża”. Gaz ten wywołuje napływ krwi do płuc, tak że porażone ofiary zachłyśnięte się formalnie własną krwią. Niewiel-

ka ilość tego gazu, rzucona w bombach wystarczy do wytrucia całego miasta. Równocześnie z bombami gazowymi mogą być rzucone z samolotów nowego nieznanego dotąd typu bomby zapalające, które w chwili upadku dają żar 2000 stopni. Pociski te, które nazwano „berlińskimi bombami” przebijają i stapiają najgrubsze stalowe płyty.

Nowy gaz wynaleziono również w berlińskich zakładach chemicznych „Schering Kalbaum”. Jest to gaz pod nazwą „Brunatnego Krzyża”, który wyżera oczy, skórę, płuca i wewnętrzności. Gaz jest cięższy od powietrza i dlatego pełza po ziemi. Nie można się od niego ocalić nawet w podziemnych schronach.

Instytut im. Roberta Kocha pracuje nad przygotowaniem jeszcze bardziej niebezpiecznej broni — wojny bakterjologicznej. „Journal des Nations” przytacza autentyczny tajny okólnik, z którego wynika że przy pomocy wynalazków instytutu można zarażać ludność miasta cholera, tyfusem i dżumą.

Za mało buduje się nowych mieszkań w miastach

w stosunku do przyrostu ludności

Według danych, ogłoszonych przez Główny Urząd Statystyczny, w miastach, liczących ponad 20 tys. mieszkańców, buduje się rocznie około 10 tys. nowych izb mieszkalnych, po potrąceniu wycofanych, nie nadających się do zamieszkania. Ponieważ miast takich w Polsce jest 68 z ludnością ok. 5.5 mil. przeto nowych izb nie wystarcza nawet na pomieszczenie zwiększającego się corocznie zaludnienia tych miast.

Sądząc z wyników spisu ludności, przyrost ogólny ludności miejskiej wynosi 2 proc. rocznie. W liczbach bezwzględnych wyniesie to 110 tys., na jedną izbę przypada zatem 11 osób. Jeżeli pozatem wziąć pod uwagę, że mieszkańcy poszukują przeważnie młode małżeństwa, często jeszcze bezdzietne, to należy dojść do wniosku, że w mieszkaniach dawniej zajętych z biegiem czasu robi się coraz ciasniej.

W każdym razie przytoczone cyfry świadczą, że w miastach naszych ruch budowlany jest nader słaby a budowa nowych izb nie wystarcza na pomieszczenie nawet przyrostu ludności miejskiej.

Wspaniały zakątek na skalistej wysepce. ZAMEK MIRAMARE. Muzeum ofiary awanturniczej polityki.

Triest, w czerwcu.

Zamek Miramare już od kilku lat przeszedł na własność księcia Aosty i odtąd piękna siedziba, położona nad błękitną zatoką, pełna smutnych wspomnień z życia jej pierwszych właścicieli, całkowicie zmieniła swoje oblicze.

Mineło osiemdziesiąt lat od chwili, gdy austriacki arcyksiążę Maksymilian, późniejszy cesarz Meksyku, rozpoczął budowę zamku Miramare, zamieniając skały wybrzeża w kwitnący ogród o bujnej egzotycznej roślinności. Jest smutnym szczegółem tragedii rozstrzelanego cesarza Meksyku, że nigdy nie oglądał w rzeczywistości pięknego

zamku, którego plany i wykonanie śledził z oddali, z nową, tak chimeryczną ojczyzną, jaką chciał dla siebie stworzyć za oceanem.

Po wojnie światowej, gdy Miramare przeszło w ręce Włochów, otwarto zamek dla zwiedzających. Opłata 5 lirów dozwalała turystom obejrzeć zamek, porównywany często z melancholijnym i dziwacznym pałacem z bajki. Oryginalne jego urządzenie, zdradzające dziwactwo właścicieli, świadczyło zarazem o smaku spazmowym, jak i romantyzmie. Zastanawia do pewnego stopnia, że po tragicznym i awanturczym życiu Maksymiliana Habsburga-

wie mogli chętnie zamieszkiwać w środowisku tak dziwacznym. Utrzymuje się legenda, że piękny zamek Miramare

nie przynosił szczęścia

swym mieszkańcom: stąd arcyksiążę Ferdynand pojechał do Sarajewa, tutaj ostatni cesarz austriacki, Karol, spędził najpiękniejsze chwile swego dzieciństwa.

Właściwe Miramare, jakiem je stworzył dziwaczny gust Maksymiliana, już nie istnieje. Ks. Aosta, przed swym wprowadzeniem się do zamku, Gran Castello, kazał usunąć całkowicie pierwotne jego urządzenie, zanikając wstęp obcym. Natomiast zebrał wszystkie pamiątki po cesarzu Maksymilianie i dawne urządzenie w mniejszym gmachu, t. zw. Castellino, gdzie powstało muzeum imienia Maksymiliana.

Tutaj zresztą mieszkał Maksymilian z żoną swą Szarlota, (siostrą króla belgijskiego Leopolda II) po utracie przez Austrię królestwa Lombardji, którego był namiestnikiem. Zamek główny, jeszcze nie był wówczas ukończony. Jakkolwiek twórca Miramare był niewątpliwie miłośnikiem i znawcą sztuki, urządzenie zamku (przeurządzone do muzeum) uderza na każdym kroku nadmiarem oryginalności, jak naprz. wodotrysk na środku sali, zwieszające się na jedwabnych sznurach jądra strusie, oraz kolorowe szkło okien. Również zwraca uwagę historyczny mebel,

łóżko pani Dubarry,

olbrzymie wazony z sewskiej porcelany — dar Napoleona III.

Mały pałac dzisiejszego muzeum wywiera smutne wrażenie. Wiadomo, że małżonka Maksymiliana, Szarlota, tutaj spędziła pierwszy okres choroby umysłowej, jaka dotknęła ją po śmierci męża. Niedawno jeszcze żyli w Miramare starzy ludzie, którzy pamiętali ją, jak pogrążoną w głębokiej melanholii. Błakała się po parku, zanim wkońcu internowano ją w jednym z pałaców belgijskich.

Cienie wspomnień i smutku wleczą się po muzeum Maksymiliana, lecz w pięknym zamku Miramare, o nowocześniejszym urządzeniu, zapanało wesołe i jasne życie, i nikt z pewnością nie myśli tutaj o tragicznym życiu pierwotnego właściciela zamku.

Czachowski.

Odpisywanie pożyczek i stypendjów akademickich.

Rozporządzenie ministra skarbu.

W „Dzienniku Ustaw” ukazało się rozporządzenie ministra skarbu o państwowych stypendjach oraz innych formach pomocy dla młodzieży szkół wyższych.

Na zasadzie tego rozporządzenia zwolnienie od obowiązku zwrotu niewpłaconych rat stypendjum wzgl. pożyczki może nastąpić w przypadkach zupełnej niezdolności byłego stypendysty wzgl. dłużnika, a mianowicie w razie braku majątku i niemożności zarobkowania, przyczem stosunki majątkowe i zarobkowe byłego stypendysty względnie dłużnika powinny być stwierdzone w drodze do-

chożeń właściwej władzy administracji ogólnej pierwszej instancji.

Byli stypendyści, względnie dłużnicy, ubiegający się o zwolnienie od obowiązku zwrotu niespłaconych rat stypendjum względnie pożyczki, składają podania za pośrednictwem władz tej szkoły, w której pobrali pieniądze nie później, niż na 2 miesiące przed terminem najbliższej raty.

Władza szkolna przedstawia podania skolei do ministerstwa oświaty, które przesyła je następnie do ministerstwa skarbu z odpowiednim wnioskiem.

Spóźniony gość kawiarni planował napad rabunkowy.

Do kawiarni p. Vandenbosa przy ul. de Paris w Lille wszedł późnym wieczorem jakiś osobnik i kazał sobie podać kawy. Osobnik ów zaproponował kilku klientom, znajdującym się jeszcze w lokalu, partję bilarda. Wszyscy wymówili się jednak późną porą i wkrótce opuścili lokal. Znalazłszy się sam na sam z właścicielem, nieznanym za proponował i jemu partję bilardu, lecz spotkał się z odmową, gdyż właściciel był zmęczony całodzienną pracą i marzył tylko o tem, aby gość

opuścił lokal

i umożliwił mu udanie się na spoczynek. W pewnej chwili p. Vandenbos udał się do kuchni. Nieznajomy poszedł za nim ukradkiem. Znalazłszy się w ciemnym korytarzu,

osobnik ów rzucił się na właściciela kawiarni i zadał mu w głowę kilka ciosów jakimś tępym narzędziem. P. V. padł na ziemię, lecz miał jeszcze tyle sił, aby zawołać na swą żonę i ostrzec ją, by się uzbroidła w rewolwer. Niewiasta, która już leżała w łóżku, zerwała się w tej chwili i stanęła na progu sypialni

z rewolwerem w ręku.

Nie spodziewając się tak naglej odsieczy, złoczyńca porzucił swą ofiarę i czmychnął, zapominając nawet o kapeluszu. Mimo otrzymanych ran, napadnięty udał się natychmiast do komisariatu policji, gdzie opowiedział swoją przygodę. Policja wszczęła niezwłocznie poszukiwania złoczyńcy.

Równowaga cen pierwszym warunkiem zdrowej gospodarki.

Stosunek cen przemysłowych do rolnych wyraża się jak 72,5 do 38,5.

Wobec nowego spadku produktów rolniczych — spadku katastrofalnego, bo do sięgającego poziomu niższego od najniższego, jaki został zanotowany w obecnym kryzysie — „nożyce” cen znów się rozwarły. Rozpięcie cen między artykułami nabywanymi i sprzedawanymi przez rolników w kwitniu br. wyraziło się stosunkiem 72,5 do 38,5.

W takich warunkach przystosowanie cen kartelowych, cen żelaza, węgla, cukru itd. do skurczonych możliwości konsumpcyjnych rolnictwa wysuwa się znów na czoło zadań polityki gospodarczej państwa. Pogłębienie się przepaści między cenami produktów rolnych a cenami artykułów przemysłowych wiedzie do skurczenia zbytu tych artykułów, do wzrostu bezrobocia i do odsunięcia w daleką przyszłość powrotu do równowagi gospodarczej kraju.

Zakresie tych elementów gospodarki społecznej, które zależą bezpośrednio od decyzji rządu. Tak więc taryfy kolejowe — ów podstawowy element kosztów produkcji każdego warsztatu wytwórczego — są stanowczo zbyt wysokie czego dowodem fakt ujawniający się co raz częściej ucieczki od kolei i poszuki-

wania tańszych środków transportu. Inny niezmiernie ważny element kosztów produkcji — koszty kredytu — wymaga również uelastycznienia, by umożliwić zdrowszą kalkulację naszych warsztatów produkcyjnych. Również dalsze odciążenie rolnictwa narzuca się jako konieczność państwowa i społeczna.

Prawda, że w dążeniu do likwidacji przerostów w dziedzinie cen rząd podał już dość wydatnej redukcji ceny od niego zależne: ceny wyrobów monopolowych, taryfy kolejowe, stopy procentowe. Postulat powszechności procesów zniżkowych wymaga również „deflacji” w towa w bankach państwowych itd.

Tak np. przeprowadzona we wrześniu 1932 roku zniżka cen denaturatu spowodowała w ciągu 15 miesięcy wzrost sprzedaży o przeszło 50 proc. i poprawę wyników finansowych o przeszło 12 proc. Podobnie rzecz się przedstawia z cementem: spadek cen, spowodowany rozwiązaniem „Centrocementu” doprowadził do trzykrotnego zwiększenia sprzedaży tego artykułu. Co się tyczy cukru, to nawet ta nieznaczna zniżka cen, jaka została dokonana, nie pozostała bez wpływu na zbyt tego produ-

ktu: spadek spożycia nie tylko nie został więc zahamowany, ale zaznaczył się pewien — wprawdzie minimalny — jego wzrost. Okazuje się, że zubożałe społeczeństwo silnie reaguje na każdą poważniejszą zniżkę cen, odpowiadając na nią natychmiastowym wzrostem konsumpcji.

Doświadczenia, poczynione z temi artykułami, są wielce pouczające. W świecie ich staje się oczywiste, że obniżanie cen leży jednako w interesie konsumentów, jak i producentów.

Dr. J. W.

Policjant w płonącym pokoju. Upadek z 4-metrowej wysokości.

Z Wilna donoszą:

Piąty komisarz P. P. został zaalarmowany, iż w mieszkaniu Kasryela Kulbasa wybuchł pożar, który rozszerza się ze znaczną szybkością.

Do mieszkania Kulbasa przy ulicy Wiwulskiego udał się niezwłocznie posterunkowy Rynkiewicz. Tu stwierdził, że w mieszkaniu Kulbasa, w pokoju łączącym przedpokój z gabinetem zapalił się sufit i że ogień przedostaje się również na strych.

Chcąc przystąpić do akcji ratunkowej przed przybyciem straży pożarnej, posterunkowy z wiadrem wody udał się na strych domu

celem zalania ognia.

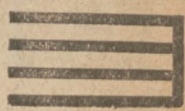
Kiedy jednak znalazł się nad miejscem, gdzie rozpoczął się pożar, zawalił się sufit i policjant runął z czterometrowej wysokości na podłogę płonącego pokoju, odnosząc dość ciężkie obrażenia ciała.

Zawiezwana na miejsce wypadku karetka pogotowia ratunkowego przewiozła Rynkiewicza w stanie ciężkim do kliniki uniwersyteckiej.

Pożar ugasiła straż pożarna. Straż wynosiła ponad 200 zł.

Jak ustaliło dochodzenie pożar powstał wskutek złej instalacji przewodów kominowych.

PETER KARYE

TRZY PERŁY

1)

Przekład autoryzowany
EUGENJUSZA BAŁUCKIEGO.

W pięknym pałacyku radcy van Diemena w Rotterdamie już od godziny dziesiątej plejada gości. Za każdym razem gdy drzwi się otwierały by wpuścić nowych gości wbiegały na ulicę dźwięki orkiestry. Na galerji stał sam van Diemen. W pewnej chwili prawie sześćdziesięcioletni gospodarz zwrócił się do swojej towarzyszkii młodej i pięknej kobiety.

— Jaka pani piękna Elmo! Gdyby nie moje lata i obrączka ślubna tkwiąca na pani paluszku...

— Wesóły śmiech przerwał mu te wynurzenia.

Radca dworu znał dobrze Hendrika Hoogea, męża pani Elmy. Hendrik poznał ją i z miejsca zakochał się w niej. Radca van Diemen był świadkiem ich szczególnego ślubu. Hooge przysłał do Rotterdamu obrączkę ślubną skądś z Mórza Południowych, gdzie przebywał od roku i poprosił mego przyjaciela, żeby go zastąpił. Ceremonja ślubna odbyła się należycie, według zwyczajów holenderskiego zwyczaju kojarzenia: przed ołtarzem przyjaciel Hendrika, jako jego zastępca, wsunął Almie obrączkę na palec. Potem otrzymał drugą od niej obrączkę i natychmiast odesłał ją do Makkassaru, gdzie ją miał odebrać Hendrik. W ten sposób Elma została żoną Hoogea Hendrik miał wrócić za rok, gdy się z bogaci, bowiem urażony swego czasu przez bogatą pannę, jaką była niewątpliwie Elma wyjechał do kolonii, by wrócić z pełnym trzosem i zaimponować dumnej pannie iż nigdy nie polował na jej posag.

Kurzyło się już nieco z czupryn panów gdy na balową salę wszedł spóźniony gość Jan Wessel, sekretarz rejencyjny urzędu morskiego, człowiek chcący imponować każdemu. Ledwo stanął w barze rzeki do zgromadzonych w bufecie panów:

— I pomyśleć, że teraz w tej chwili, kiedy my uczujemy płonący „Malabar” tonie...

Wszyscy spojrzeli uważnie na niego:

— Wessel, czy to aby prawda? „Malabar”? Okręt o pojemności 20.000 tonn, ostatnie słowo techniki?

Wessel podniósł głowę:

— Tak panowie... „Malabar” tonie. Otrzymałmy depeszę iskrową. Czy pani Hooge jest tutaj?

Van Diemen potwierdził. Wessel pochylił się ku niemu:

— Stwierdzono z całą pewnością, że Hendrik znajduje się na płonącym statku.

Ta informacja wystarczyła, aby za chwilę dowiedzieli się o niej wszyscy nie wyłączając Elmy Hooge. Elma była kobietą mocno pozbawioną przesadnej wstydlivosti, jeździła konno, uprawiała szermierkę, sama prowadziła samochód. Wiadomość o mężu przyjęła z pozornym spokojem. Pożegnała towarzystwo i udała się do Hallu. Elma nie pamiętała jak zapłaciła szofera. Niby automat otworzyła bramę swojej wili.

Część rozbitków z „Malabaru” przejął okręt japoński „Tuszimi Maru”. Sześciokrotnie próbowali japończycy dotrzeć do płonącego transatlantyku, by wyratować resztę pasażerów, za każdym razem razem cofali się. Wreszcie kapitan „Tuszimi Maru” rozkazał zrezygnować z akcji ratunkowej i odpłynął, pozostawiając na łasce losu kilkuset pasażerów, stojących bezradnie na dziobie płonącego okrętu. Wśród nich znajdował się również Hendrik Hooge. Ogień wżerał się z nieubłaganą powolnością. Statek płonął prawie bezgłośnie jak pochodnia. Hendrik Hooge siedząc na dziobie okrętu palił fajkę, jakby go nic nie obchodziło, co się wokół dzieje — zapadł w głęboką zadumę. W pewnej chwili

li sięgnął ręką do piersi; uczył mały woreczek skórzany zawierający prawie cały jego majątek — matowo połyskujące perły. Młody człowiek siedzący obok niego zaczął coś mówić. W pewnym momencie Hooge wskazał na coś tak przerażającego, że obaj zastygli z szeroko rozwartymi oczami.

Okręt rozpadał się. Między nimi otworzyła się szczelina, rosła z każdą chwilą. Hooge nie mógł się ruszyć. Jakiś ciężar przywalił mu nogę. Hooge wykrzykiwał niezrozumiałe słowa, łapał się za piersi.

Mimo iż linja okrętowa otrzymała oficjalną listę ofiar katastrofy Elma nie uwierzyła w śmierć swego męża i wiedzioną dziwnym przeczuciem udała się do towarzystwa okrętowego, do którego należał „Malabar” i zamówiła kabinę do Batawji. Po dwóch dniach przemęczona i stępniała weszła na pokład okrętu „Zuidsee”. Po godzinie zawył syrena i wybrzeże poczęło się powoli oddalać.

Elmie jakiś głos wewnętrzny mówił, że w Batawji dowie się o Hendriku. Gdy po wielu dniach znalazła się u celu podróży poznała przypadkiem zagadkowego mężczyznę, który ulokowawszy ją w dobrym hotelu rzucił krótko na pożegnanie:

— Jestem Peer Jesper...

— Pan pochodzi ze Skandynawji — zapytała go z ciekawością.

— Do pewnego stopnia, proszę pani. Jestem raczej Jutlandczykiem.

— Nazywam się Elma Hooge. Przyjechałam tu na poszukiwanie męża, który podobno zginął podczas pożaru „Malabaru”.

Jesper przy tych słowach drgnął.

— Pan znał go? Pan wie gdzie jest? Zna pan Hendrika? — zapytała go pytaniami.

— Ja nie... To jest... znałem kogoś, kto tak się nazywał. Tak prawdopodobnie to był on.

Nagle dodał:

— Bardzo przepraszam. Muszę odejść. Czy pani pozwoli odwiedzić się jutro?

Nie czekając na odpowiedź pożegnał ją i wyszedł śpiesznie. Udał się wprost do podejrzanego lokalu o nazwie „Zielony Namiot” w którym

zamieszkiwała piękna awanturница Nancy Rouve.

Byłoby wielką niesprawiedliwością uważać Jacka Peltona za pospolitego właściciela podejrzanego szulerni za aroganckiego nieokiełzanego przedsiębiorcę, który niczego nie wywodził z Europy prócz dążenia do wygodnej, mieszczańskiej egzystencji. Kiedy się widziało atletyczny tors, wciśnięty w biały smoking, który trzeszczał przy każdym poruszeniu stalowych mięśni; kark zdawało się stworzony do dźwigania ciężarów, liczonych na centnary, okrągłą czaszkę, wieńczącą wielką twarz — nie można było wywnioskować nic pewnego o stronie duchowej tego człowieka.

Również mylny sąd byłby o Jacku, oparty na ocenie postępowania z Nancy Rouve, którą zaopiekował się, kiedy ją gdzieś znalazł w opłakanym stanie.

Z drugiej strony od piętnastu lat zgórą nie znalazł się ani jeden człowiek, któryby chociaż spróbował ujrzeć go innym, lub takim jakim był w rzeczywistości. Od wojny światowej, podczas której z niewinnego akademika i kapitana małej drużyny futbolowej przeistoczył się w zawałackiego żołnierza, stał się grasować na Wschodzie.

W Hongkongu otworzył pierwszy dom gry.

Napróżno starałby się kto dojść, jak nastąpiło poznanie się Jacka z Nancy, w każdym razie szczególne okoliczności dały Peltonowi władzę nad nią.

Przed niejakim czasem ukazał się na jego drodze pewien jegomość, który uratował mu życie w bijatyce. Było to na Borneo w Bandjermasin, wstrętnym brudnym mieście, którego nienawidził jak zarazy. Nieco później ten sam osobnik, używający prawdopodobnie fałszywego nazwiska, Peer Jesper, odkrył mały trick Peltona, polegający na tem, że kulka rulety zawsze omijała najsilniej obstawione pola — od tego czasu datuje się ich bliższa znajomość.

(d. c. n.)

■ Nie ucinaj drzemki w ciągu dnia! ■ Łóżka na środku sypialni. 8 godzin pracy, 8 godzin odpoczynku i 8 godzin snu.

Praca i odpoczynek są przeznaczeniem i potrzebą każdej istoty żyjącej. Stosunek pracy do odpoczynku ściśle określone być nie może, bo zależy od najróżnorodniejszych warunków; jednak pomimo tej niestałości istnieją granice, których bezkarnie przekraczać nie można.

Zasadniczy punkt wyjścia sprowadza się do 8 godzin pracy, 8 godzin odpoczynku i 8 godzin snu. Naturalnie, że podkładu tego nie należy brać szablonowo, w każdym razie zbyt rozległe wahania od powyższego schematu w krótkim stosunkowo czasie odbijają się ujemnie na naszym umysłowym i fizycznym zdrowiu. Ponieważ sen jest

pewną odmianą odpoczynku, a zatem praca korzystna, bez szkody dla zdrowia, nie może przekraczać 8 godzin na dobę, jakkolwiek korzystniejszą jest praca 10-ciogodzinna, przeplatana pół lub jednogodzinnym odpoczynkiem, na który pozostanie jeszcze sześć godzin, niezależnie od 8 godzin snu.

Odpoczywać musimy po zmęczeniu lub możemy, kiedy nam się podoba, — spać musimy okresowo, niejednokrotnie wbrew swojej woli, po mimo najusilniejszego oporu.

Pierwszym objawem snu zazwyczaj jest pewne pożądanie i potrzeba uśnięcia, początkowo odczuwane w postaci ogarniającej nas senności, podczas której sfera naszej świadomości zaczyna się zmniejszać, wrażenia zewnętrzne przestają na nas oddziaływać, otoczenie nie wywołuje stanów świadomych, skutkiem czego następuje przytłumienie, a następnie zawieszenie ruchów dowolnych. O ile stan ten nie zostanie przerwany, pojawia się sen, podczas którego ciepłota ciała obniża się, oddech zostaje zwolniony, lecz zato pogłębiony, ilość tętna zmniejsza się, mózg, jak wykazały doświadczenia, błędnie.

Skoro z przyczyn zewnętrznych i wewnętrznych sen zostanie zamacony, występują senne marzenia, czyli t. zw. sny. Dzieje się to prawdopodobnie wskutek tego, że zmysły nasze zasypiają i budzą się nie równocześnie, lecz kolejno: węch i smak mogą już odrętwieć, a dotyk, słuch, wzrok jeszcze przeprowadzają wrażenia do mózgu. Blask światła da powód snienia o pożarze; oziebienie kończyn lub całego ciała, o tężeniu lub wodzie; zapalona zapalka o wystrzale i t. p. Uczucie duszenia, czyli t. zw. zmore powoduje utrudniony oddech, choroby dróg oddechowych, wady serca

lub przepełniony żołądek.

Wreszcie silne wrażenia: radość, gniew, rozpacz, tęsknota, dają temat do najdziwniejszych, fantastycznych marzeń sennych.

Co jest właściwą przyczyną snu, tego dzisiaj ściśle określić nie umiemy; prawdopodobnie zarówno znużenie, jak i nagromadzenie produktów chemicznych, zajmują swoje miejsce w szeregu innych, z którymi współdziałają w ścisłych fizjologicznych granicach. W warunkach codziennego życia, co wywołania snu przyczyniają się rozmaite okoliczności: przyzwyczajenia co do czasu, wygodne położenie ciała, cisza, monotonne wrażenia i t. p. Żeby jednak mieć zdrowy i spokojny sen, trzeba

zachować pewne przepisy.

Na pokój sypialny powinien być przeznaczony największy pokój danego mieszkania, wentylator stale ma być otwarty, w braku wentylatora otwierać piec. Łóżka należy wystawiać na środek pokoju, a nie pod ścianą; jeżeli zaś inaczej nie można, tylko pod ścianą, należy pamiętać, że kurz i zepsute powietrze najwięcej gromadzą się w kątach, dlatego też higienicznie postępowaniem ci, którzy nogi układają przy

ścianach, tworzących kąt, a nie głową, Ludzie zdrowi

powinni sypiać nisko,

mając tylko jedną poduszkę pod głową; za najodpowiedniejsze przykrycie uważamy kołdrę, zaś za podkład sienik lub materac.

Sypiać należy na prawym boku, pozycja taka ułatwia przechodzenie miazgi pokarmowej z żołądka do kiszek, wskutek położenia w prawym podżebrzu wyjściowego otworu żołądka; sypanie na lewym boku przedłuża opróżnienie żołądka i utrudnia pracę serca, wskutek wywieranego na nie ucisku.

Wieczorem jadać trzeba mało, przynajmniej na 3 lub 2 godziny przed snem powinna być spożyta wieczerza, a wtedy wraz z odzieżą składajmy wszelkie nasze troski i kłopoty. Niezawsze to leży w naszej mocy; aby jednak „różne môle“ pozostały bez wpływu na nasz sen, rzeczą bardzo ważną jest kłaść się spać systematycznie, w tym samym czasie codziennie: 10—12 wieczorem, a wstawać 6—8 rano.

Bezsennosć podkopuje zdrowie, sen zaś podtrzymuje, a jednak sen ponad miarę również

nie sprzyja zdrowiu; zbytek snu sprowadza gnuśność, ocię-

żalność, a nawet otyłość, zatrzymując w ustroju nieużytki, które w swoim czasie powinny być wydalone. Sypania w dzień wogóle nie należy tolerować, sen twardy i długi po obiedzie (choćby godzinę) nie jest dobry dla zdrowia, bo opóźnia trawienie.

Nieprzyjemni lokatorzy ludzkiego organizmu.

W przewodzie pokarmowym człowieka żyją nie tylko miljarde bakterii, ale niejednokrotnie również i — robaki, Niektóre z nich (tasiemce) dochodzą do olbrzymich, parometrych dla gości. Najczęstszym robakiem, żyjącym w przewodzie pokarmowym ludzi dorosłych, a przede wszystkim dzieci,

jest glista.

Długość jego dochodzi niejednokrotnie do 30 cm. (i więcej). Zamieszkują one jelito w ilościach niekiedy bardzo okazałych, stając się czasem przyczyną ciężkich komplikacji chorobowych. Zdarzyć się mianowicie może, że glisty niezadowolone ze swego miejsca pobytu, wyruszają

ZA ZGÓRĄ CZTERY MILJONY ZŁOTYCH WYWIEZIŚMY BEKONÓW DO ANGII W MARCU

Według opracowanych obecnie danych statystycznych, w maju r. b. wywieźliśmy do Anglii 2 164 383 kg bekoni, wartości 4 132 191 zł., 141 949 kg szynki peklowanych, wartości 2 306 673 zł., oraz 95 361 kg peklowanych przetworów mięsnych i 162 534 kg szynki w puszkach.

Natomiast w tym samym miesiącu roku ub. eksport nasz wyniósł 3 100 910 kg bekoni, wartości 6 241 251 zł., 261 626 kg szynki peklowanych, wartości 550 783 zł. oraz 15 769 kg peklowanych przetworów mięsnych i 8093 kg szynki w puszkach.

Jak wynika z tego porównania, w związku z reglamentacją przywozu przetworów mięsnych do Anglii, wysyłki naszych bekoni uległy znacznemu zmniejszeniu.

w „podróż“ po organizmie.

Dopiero w czasie ciężkiej choroby gospodarza, a więc np. gdy dziecko zachoruje i ma wysoką gorączkę, glisty zaczynają się niepokoić i mogą rozpocząć wędrówki. Można wówczas w łóżku chorego dziecka znaleźć na białym liście glistę.

Najskuteczniejszym lekarstwem przeciw glistom jest stary, od lat na całym świecie stosowany środek „Oleum Chemopodii anthelminticum“. Środek ten, który usiłowano zastąpić szeregiem nowych leków, okazuje się do dnia dzisiejszego, najskuteczniejszym i najpewniejszym. Jest to jednak lek dla organizmu nieobojętny i dlatego przepisać go może

tylko lekarz,

i to w ilości, dostosowanej dokładnie do wieku i siły fizycznych pacjenta (zażyty w nadmiernej dawce może poważnie zdrowiu zaszkodzić!). Po spożyciu odpowiedniej ilości kropeł, zażywa pacjent w godzinę później jakiś energicznie działający środek rozwalniający.

Glisty dostają się do organizmu ludzkiego w postaci niewidocznych dla nieuzbrojonego oka,

dojrzałych jaj,

umieszczonych na brudnych owocach i jarzynach. Jak najnowsze badania wykazują, jaja glist, dostawszy się do przewodu pokarmowego człowieka, pękają, młode (jeszcze mikroskopijne) glisty wydostają się z nich, przeżerają się przez ścianę przewodu pokarmowego i dostają się do małych żył. Przepląsnąwszy wątrobę, a potem serce, dostają się do płuc; tutaj przeżerają się przez małe naczynia krwionośne i dostają się do pęcherzyków płucnych, a potem do przewodów oddechowych. Błona śluzowa, wysielająca przewody oddechowe, posiada specjalne urządzenie: rząd rzęsek poruszających się rytmicznie i usuwających wszelkie drobniutkie zanieczyszczenia, które wraz z wdychanym powietrzem dostają się do narządu oddechowego. Mikroskopijne jeszcze glisty, dostawszy się do dróg oskrzelowych, wyrzucane zostają z wolna ruchem rzęsek do góry: w ten sposób dostają się do krtani i do gardła. Stąd

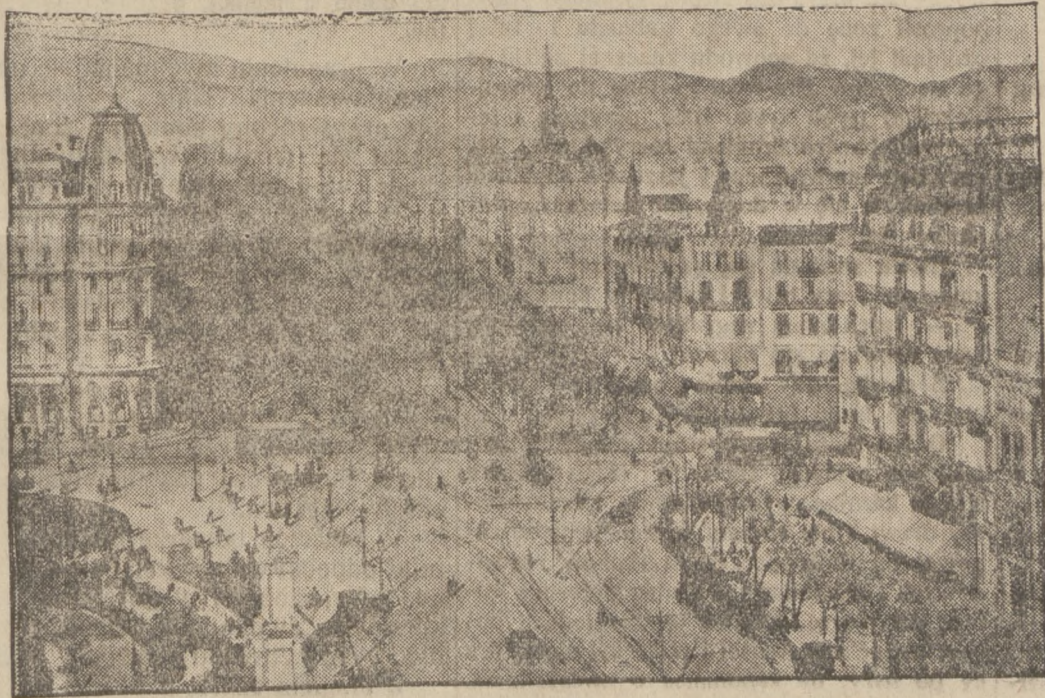
połknięte zostają powtórnie

(z okazji połknięcia śliny lub pokarmów) i dopiero teraz dostają się na dobre do jelit, gdzie osiedlają się i w krótkim czasie stają do swych normalnych, dojrzałych rozmiarów.

Największym sprzymierzeńcem glist jest brud. Najlepszym lekarstwem przeciw glistom jest — czystość. Kto pilnie przestrzega higieny osobistej, myje dokładnie ręce przed każdym jedzeniem, kto przepłukuje do skonałe w wodociągowej wodzie jarzyny i owoce — ten nie potrzebuje się obawiać glist. Czystość, wodociąg i kanalizacja: oto najlepsze metody walki z glistami.

Nie pijcie surowej wody

Niespokojna stolica Katalonii.

Główna ulica Barcelony, gdzie wybuchły zaburzenia spowodowane próbą parlamentu madryckiego ograniczenia autonomii Katalonii.

Biały krzyż na podeszwach. Cierpliwi pielgrzymi z Bombaju.

Pielgrzymka do Mekki jest dzisiaj, jak przed wiekami, najważniejszym wypadkiem w życiu Muzułmanina, celem, dla osiągnięcia którego nie cofa się, przed największą ofiarą.

W okresie indyjskich pasatów, gdy ocean jest najbardziej niespokojny, wybierają się corocznie około 2000 takich pielgrzymów z Bombaju w drogę. Odbijają ją oni w strasznych warunkach sfłoczeni przeżwaniem jak bydło pod pokładem starego statku, ponieważ pozostawienie na pokładzie podczas tej burzliwej aury groziłoby im zmięciem przez przelewające się fale morskie.

Dniem i nocą siedzą skuleni pod płachtami, ochraniającymi ich i ich pakunki przed mokrym żywiołem.

Wśród pasażerów widzi się najrozmaitsze żywioły: Patanów z czerwono farbowanymi brodami, studentów uniwersytetu, Afgańczyków uzbrojonych jak do walki, chudych, kulturalnych intelektualistów z Haj-

derabadu w czerwonych fezach.

Mrukliwy angielski kapitan rzuca im każdego ranka przelotne spojrzenie, przechodząc na swoje stanowisko. Więcej nie może dla nich uczynić, bo ma za wiele do czynienia ze swoim starym wadliwym statkiem, który skrzypiąc, przedziera się z trudem przez monsuny. Ale młody lekarz z truskowy codziennie robi wśród nich obchód. Pochyla się nad temi przemokniętymi kłębami ludzkimi, ogląda i opatruje. Od czasu do czasu znaczy na podeszwach, którego z nich białą kredą krzyż.

Później przedziera się przez tłum dwaj ludzie z obsługi statku. Słychać szept modlitwy i pielgrzym, który już nigdy nie zobaczy Mekki, wpada w morze. A tam czeka już na niego rekiny, towarzyszące stale statkom. Ale nie słyszy tu

żadnej skargi, ponieważ muzułmanin, który umrze w drodze do Mekki, idzie prosto do raju.

Metne zeznania szofera. Matka ugotowała żywe dziecko.

Spacer z kulą w brzuchu.

Z Wilna donoszą:

Późno w nocy przechodnie ulicy Wileńskiej, w pobliżu bramy domu Nr. 8, znaleźli na chodniku we krwi młodego mężczyznę.

Na widok przechodniów ranny wystrękał:

— Proszę mnie ratować! Nie mam już sił.

Na miejsce wypadku wezwano pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził, że mężczyzna jest

poważnie ranny,

gdyż został postrzelony w brzuch. Po nałożeniu opatrunków rannego przewieziono do szpitala w stanie dość ciężkim.

Ze znalezionych przy rannym dokumentów stwierdzono, że jest to 28-letni Rafał Derwanowski szofer z zawodu, zam. przy ulicy Śniegowej 13.

Narazie powstały dwa przypuszczenia co do okoliczności postrzelenia szofera, a mianowicie, że padł ofiarą zamachu na jego życie, lub też popełnił samobójstwo.

Dotychczas po upływie kilku godzin, kiedy odzyskał przytomność, złożył on zeznanie, z którego wynika, iż padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku **obchodzenia się z bronią.**

Jak zeznał ranny, przechodząc uli-

ca Kalwaryjską usiłował on przełożyć rewolwer z tylnej kieszeni spodni do bocznej kieszeni. W czasie przekładania broni, naskutek własnej nieostrożności nacisnął cyngiel. Rewolwer nie był zabezpieczony. Padł strzał i kula

utkwiała mu w brzuchu.

Derwanowski z kulą w brzuchu przeszedł od ulicy Kalwaryjskiej do Wileńskiej zmierzając do pogotowia i dopiero przy bramie domu Nr. 8 t. zw. u wylotu już ulicy Wileńskiej stracił przytomność i padł wyczerpany na chodnik.

Zeznania postrzelonego budzą jednak pewne zastrzeżenia. Policja prowadzi dalsze dochodzenie.

Szpiega skazano na 10 lat więzienia.

Ukryty zawód elektromontera.

Grudziądz, 16 czerwca. Toczyła się przed sądem okręgowym rozprawa przeciwko elektromonterowi Walerjanowi Neumanowi, mieszkańcowi Grudziądza oskarżonemu

o szpiegostwo

We Francji odkryto dwie potworne zbrodnie dzieciobójstwa, dokonane przez wyrodne matki. W Nantes 28-letnia żona robotnika, Helena Toudoux, ugotowała pod nieobecność męża swoje jednodniowe dziecko. Zbrodnię odkryto przypadkowo i zbrodniczą matkę aresztowano. Przyznała się ona, że w czasie nieobecności swego męża ugotowała wodę w wielkiej blaszanej kadzi, potem gdy woda była wrząca, rozebrała swoje dziecko

i wrzuciła je do wrzątku.

Dziecko zmarło po krótkich męczarniach.

Drugą zbrodnię dzieciobójstwa odkryto we wsi Pontivy. Aresztowano tam 18-letnią dziewczynę, Annę Le Coz, która udusiła i poćwiartowała swoje dziecko. Dziewczyna urodziła w tajemnicy dziecko, a oba-

wiając się swoich rodziców, udała się do stodoły, gdzie najpierw udusiła dziecko, a potem odcięła mu ręce i nogi. Odcięte części ciała wraz z tułowiem spaliła w piecu, rozpalwszy bardzo silny ogień.

PODSŁUCHANE.

PLEC.

— Mamusi, złapałem cztery muchy, dwa samce, dwie samiczki.

— Skąd wiesz, jaki jest rodzaj tych much?

— Dwie siedziały na stole w jadalni, a dwie na lustrze w sypialni.

POD DOBRĄ DATĄ.

Głabeł wraca pod dobrą datą przez park do domu. Dla odpoczynku usiadł na ławce. Powoli zaczął go sen morzyć. Wyciągnął się na ławce, gdy nagle rozległ się głos dozorczy: — Zamykamy bramy!

— A to doskonale, zamruczał Głabeł, — nie będzie przynajmniej w nocy przeciągów.

ROGER VERCEL.

Maraton tańca.

Rene Cartier zagadnął dyrektora w holu hotelu.....

Dookoła holu ustawione były krzesła, serpentyny zwieszające się od pajaków i w festonach biegiły od jednego do drugiego końca sali. W głębi znajdowała się estrada dla orkiestry. Dyrektor, widocznie zafascynowany, ledwie obrzucił wzrokiem nowego przybysza:

— Proszę pana?

— Przyszedłem zapisać się.

— Dobrze. Wpis wynosi pięćdziesiąt franków.

— Proszę.

— Dobrze. Otrzyma pan numer 21. Numer nieparzysty dla tancerzy, parzysty dla pań. Wypełni pan blankiet w biurze, i dziś, punktualnie o dziewiętej wieczorem... Czy wiadome są panu warunki?

— Mniej więcej.

— A zatem: nagroda dziesięciu tysięcy franków dla zwycięzców; następne nagrody po trzy i dwa tysiące, w łącznej sumie pięćdziesiąt tysięcy, nie licząc premii od publiczności. Trzy godziny odpoczynku w ciągu doby i ponadto kwadrans przerwy co dwie godziny, ale jeden walc na kwadrans. Oczywiście koszta poboczne, jak posiłki, masażysty i t. d. ponosi komitet zawodów. Do trzeciej popołudniu tańczyć można w pyjamach, ale po tej godzinie już w smokingu. Czy jest pan sam, czy z partnerką?

— Sam.

— Składa się więc dobrze. Mam właśnie pojedynczą tancerkę, zaangażowaną z warunkiem, że znajdzie dla niej partnera. Obojętna rzecz, z kim rozpocznie pan zawody... znajdzie się inna, jeżeli przetrzyma pan wszystkich. A więc dziś wieczorem, kwadrans przed dziewiątą, prawda?

Rene Cartier pożegnał go, bardzo zadowolony. Był pewien, że wynalazł dla siebie środek odurzający, póki nogi nie odmówią mu posłuszeństwa. Szukał podobnych okazji od chwili, gdy przed sześciu miesiącami zapadł wyrok separacji pomiędzy nim a Gizelą — separacji, którą jak miał nadzieję — zamienił się w rozwód.

Pierwsze dni wolności, po rozejściu się z żoną, wydały mu się nadzwyczaj przyjemne: mógł wypaść się! „Odrobić“ bezsenne noce! Gizelę, którą psuł nadmiernie, jadła mu wszystkie noce, spędzając je na ba-

lach i zabawach. Sama sypiała do południa, on zaś musiał być w biurze już o dziewiętej zrana. Wieczorami Gizelą była świeża, jak róża, i w tańcu przechodziła z rąk do rąk, gdy on natomiast ziewał bez końca z zamkniętymi, coprawda, ustami....

Powitał kryzys ekonomiczny, jak zbawienie, zrozumiał, że może dla siebie. Pewnego rana poprosił żonę do swego gabinetu i tutaj oznajmił jej, że spowodu znacznej niżki je go dochodów zmuszeni zostaną do spokojniejszego trybu życia. Bałe, przyjęcia i teatr były bardzo drogiemi rozrywkami.... Oczywiście nie było mowy jeszcze o zupełnym zamknięciu się w domu, ale należało ograniczyć się.

Gizelę słuchała go, zacisnąwszy usta i zmarszczony brwi, i rzekła w konkluzji:

— Jeżeli mam zagrabać się żywcem, wolę rozwieść się od razu!

Z chwilą, gdy pada podobne słowo, pierwsze kroki już zostały wszczęte....

Odtąd mnożyły się sceny pomiędzy małżonkami, a kiedyś Gizelę w ciągu obiadu sfukła karafką, wyszła z domu, zatrzasnęła drzwi, i nie wróciła więcej. Rene zareagował na to rozpoczęciem kroków rozwodowych i oświadczył, że żona przestała istnieć dla niego... Bardzo prędko jednak poczuł ciężar samotności i pograżył się w pracy po uszy, by zapomnieć o wszystkim. Wywczasami letnie nasuwały straszliwe zagadnienia: nudził się śmiertelnie w zdroju, gdzie zamieszkał z przygodną przyjaciółką, to też obecnie gotów był na wszystko, byle zabić nudę. Wydało mu się ciekawie zapisać się w poczet kandydatów maratonu tańca....

— Numer 21 i numer 12!

Organizator zawodów ogłaszał pary tancerzy, które łączyły się od razu. Rene Cartier nie odwrócił się nawet, by spojrzeć na partnerkę, którą wyznaczył mu los.

Jednakże oboje wydali stłumiony okrzyk zdziwienia, gdy spojrzeli na siebie i numer, który on nosił w butonierce smokingu, a ona na ramieniu sukni. Nie było wątpliwości: numer 21 niezaprzeczalnie należał do Renego Cartiera, a numer 12 do Gizeli, eks-Cartinowej.

Stali naprzeciwko siebie, niezdolni opamiętać zdumienia, gdy odezwał się gong, oznajmiający o rozpoczęciu zawodów.

— A państwo, tam? — przywołał ich do porządku dyrektor, wśród śmiechu tłumów.

Zaczęli tańczyć.

— Co tutaj robisz? — szepnął po chwili.

Odpowiedziała mu z gorzką wyniówką:

— Dziwne pytanie! Zarabiam za życie.

Zarumienił się, ponieważ udało mu się, na podstawie złośliwego opuszczenia przez nią domu małżonka, pozabawić ją alimentów.

W pragnieniu uwolnienia się od nagłego wrażenia, jakie wywierał na nim przywrócony kontakt z żoną, rozglądał się wśród współzawodników: chude, wygolone twarze zawodowców, oszczędzających siły, tańczących z umiejętnością rezerwy; szczupłe kobiety - girlsy z music - hallu, bezrobotne dziewczęta, nęczone nagrodami i zdecydowane „zatańczyć się“ choćby na śmierć.

Bowiem to właśnie uderzyło go przede wszystkim: malujące się na wszystkich twarzach, nawet na obliczu Gizeli, stanowcze postanowienie zdobyć cia zwycięstwa.

W pauzach tancerze biegli do łóż i tutaj odpoczywali, wyciągnęci, z nogami, podniesionymi w górę. Publiczność kursowała swobodnie, taksując nogi ko biece, co irytowało Renego.

Z biegiem czasu, o świcie pierwszego ranka maratonu, znużenie zaczęło ogarniać współzawodników i nie opuściło ich już... W ciągu całych dni jeszcze należało kręcić się bez końca, nie przerywając nudnego, jednostajnego dreptania... René zauważył, że kobiety zasypiały w ramionach tancerzy. Bezwolnym ruchem otaczały szyję swoich partnerów.

René zaproponował:

— Może i ty spróbujesz? Będzie ci lżej...

Bez słowa objęła szyję męża i pozwoliła mu unieść się.

Podczas pierwszego posiłku, który spożywali nazajutrz, nie przestając dreptać na miejscu przed stołem, jak na kazywały przepisy, Gizelę rzekła:

— Wiem, że robisz to tylko dla zabawy. Oddałyś mi więc wielką przysługę, wycofując się natychmiast. Usunęła się już jedna z kobiet, a partner!

jej, Hiszpan, zaprosił mnie. Był zwycięzcą w nicejskich zawodach tanecznych...

René odpowiedział chłodno:

— Nie mam najmniejszego zamiaru wycofać się! A ty?

— Powtarzam ci — rzekła — że jestem tutaj w celach zarobkowych. Impresario angażuje najwytrzymalsze z tancerek. Wszystkie tu obecne tańczą zawodowo. Biorą udział w każdych zawodach... Wiesz dobrze, że jedyną moją umiejętnością jest taniec... Wiesz co mam robić?

Gong znowu porwał ich w wir tańca. Przy ósmym „tour“ wycofało się piętnastu zawodników, ale René z Gizelą trzymali się jeszcze. On poruszał się, jak odurzony, błąd, napoty oszalały, ale przysięgał sobie, że nie odstąpi jej Hiszpanowi, który czyhał na nią. Ona zaś również nie dawała za wygraną. Czuł, że pomiędzy nimi odgrywała się walka do kresu sił.

Jedenasty wieczór... O północy dnia tego spojrzeli na nią. Widział olbrzymie, rozszerzone oczy, dwie plamy różu na trupiej twarzy... Wywierało wrażenie, że od ziemi z trudnością odrywa stopy z ołowiu. Zesztywniała, poruszała się już tylko urywanymi skokami, jakby pod wpływem wyprężonych nagle włókien nerwowych... Czy tał w jej oczach taki ból, taką rozpacz, że litość jego zmiotła wszystko.

— Chodźmy do domu — rzekł.

Zatrzymała się wśród wirującego, oszalałego tłoku. Zelektryzowana szczęściem, silnie uściśnęła jego dłoń.

— Byłabym już wcześniej poszła, gdybyś tego zażądał — rzekła.

Jako człowiek rozważny, odpowiedział:

— Kto wie, może jest dobrze, żeśmy do ostatka sił naszych razem wytrwali, choć w rzeczy tak błahej!

— Masz rację — rzekła z zapalem.

— Ustąpić miejsca na arenie! — zawołał impresario.

Skierowali się oboje ku wyjściu.

— Mogli też nie wysilać się na próżno — zauważył ktoś z tłumu. — Nie warto było.

— Może się mylisz, stary! — Może było warto...

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 Imm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie 1.50. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Druk i Wzd. Nowy Czas. Katowice

Redaktor Józef Książek.

P. K. O. Nr. 300. 277.